

основнитѣ положения на новия сръбско-грѣцки съюзъ срещу България — нашиятъ делегатъ дава на министъръ Гешевъ следното мнение: „Една държава като Ромъния, която постоянно мѣни исканията си, не заслужава ли да ѝ се обърне гърбъ“? И гърбъ на Ромъния, наистина, бѣше обърнатъ. Моралното чувство у държавника бѣше напълно задоволено. Ромъния сложи своята претенция изключително въ рѣшетѣ на Европа и даже Русия, — на която Гешевъ — Даневъ бѣха сложили всичкитѣ свои надежди — очудено ни запита: „Можете ли да воювате днесъ на два фронта“?

Въ този крайно опасенъ моментъ на освободителното дѣло — когато всѣко развличане носи ново усложнение — д-ръ Даневъ праща (вх. № 5438) отъ Лондонъ следния характеренъ съветъ: „Възельтъ на въпроса е: ще прибѣгне ли Ромъния до война, което знаятъ нашитѣ легации въ Букурещъ и Виена. Ако отговорътъ е положителенъ, следва вториятъ въпросъ: на кого можемъ да разчитаме? Отговоръ на това ще получимъ само въ Петербургъ. Предявихъ претенция за Тасосъ и за Самотраки“. Букурещъ предупреждаваше, че Ромъния, може би, ще се намѣси. Въ този моментъ тя направи най-сериозни приготовления. Поради познатитѣ причини, Виена ни заблуждаваше, до нахълтането на ромънскитѣ войски въ България, че Ромъния нѣма да воюва. Що се отнася до защитата, която можехме да получимъ отъ Русия, нейния характеръ и нейната граница най-добре познаваше нашиятъ делегатъ въ Лондонъ и той, именно, трѣбваше да даде своя съветъ на м-ръ Гешовъ. Алтернативитѣ на д-ръ Даневъ отговориха само на психологията на кабинета, който искаше отлагането на въпроса.

Като пренебрѣгва значението на отдѣлнитѣ сили въ дадена международна конюнктура, д-ръ Даневъ е обяснявалъ нѣкои благоприятни за България събития — резултатъ отъ играта на много причини и чужди интереси — единствено съ своя енергиченъ жестъ. Презъ декемврий 1912 год. Съглашението, особено Русия, наложи на Ромъния да мирува. Мирнитѣ преговори съ Турция още продължаваха, балканскитѣ държави действуваха, поне външно, единодушно. Сама Ромъния още не рискуваше да излѣзе срещу България; тя предвиждаше по-благоприятна обстановка. Д-ръ Даневъ, обаче, се самообалцава въ Лондонъ: „Моятъ силенъ езикъ къмъ Ромъния прояви своитѣ резултати: съвети за умѣреностъ ѝ сж дадени отъ великитѣ държави“. Ромъния, въ сжщностъ, не бѣше станала нито по-умѣрена, нито нашата теза бѣше спечелила много между дветѣ групировки.

Ако това крайно субективно преценяване силата на енергичния езикъ гали само честолюбието на държавника, че е услужилъ на своята родина — опасностъ за държавнитѣ интереси нѣма. Това заблуждение въ чародейството на повишения тонъ, обаче, овладява постепенно д-ръ Даневъ до такава степенъ, че то става крайно вредно за страната. Никой не би се смутилъ изобщо отъ голѣмитѣ амбиции на единъ държавникъ, нито би ги осждилъ. Може да бждатъ простени и много отъ грѣшкитѣ, които тѣ обикновено създаватъ. Общественикътъ претендира да работи за възвеличаването на страната, има за това инициатива, а нѣкога и историческо предопредѣление. Трѣбва само да се проявява той като държавникъ на практически постижими цели. Опияненъ отъ собственото си щестлавие, отъ прекалена вѣра въ себе си и, въ военно време, отъ грѣма на успѣхитѣ на оржжието, не му е позволено да се зашеметява безкрайно.

Отъ 1 юний д-ръ Даневъ става м-ръ председателъ. Въпрѣки униженията, на които съвсемъ незаслужено бѣше подложенъ отъ короната презъ неговата досегашна дейностъ — той се сблужи бърже съ института, възприе, като че ли, неговитѣ крайни мирогледи и заплува съ открити платна къмъ своята несигурна, флотантна сждба. Безъ да я удобрява, може би, въ себе си, като гражданинъ, безъ да е сигуренъ въ успѣха ѝ като държавникъ, на тази политика на риска той служи вѣрно, като м-ръ председателъ. Подобно на Евилъ де Оливие, д-ръ Даневъ можеше